

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2019/2020

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Šárka Janotová
Identifikační číslo studenta: 96496762

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: Moderní hospodářské a sociální dějiny
Identifikační čísla studia: 381270

Název práce: Proměny mlynářského řemesla na Sedlčansku mezi lety 1848 a 1938
Pracoviště práce: Ústav hospodářských a sociálních dějin (21-UHSD)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.
Oponent(i): prof. PhDr. Marcela Efmertová, CSc.
PhDr. Mgr. Daniel Doležal, Ph.D.

Datum obhajoby: 10.07.2020 **Místo obhajoby:** Praha
Hlasování komise: prospěl/a: 5 neprospěl/a: 0

Průběh obhajoby:
12:00 Předseda komise prof. Eduard Kubů zahájil obhajobu a představil studentku.
12:03 Studentka představila téma své práce, vysvětlila ukotvení práce a zvolené časové období. Poté seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Téma je spojeno s mikroregionem Sedlčanska, tradiční zemědělské oblasti. Práce je rozdělena na tři hlavní oblasti: průběh modernizace celého odvětví mlynářského průmyslu, sociální postavení mlynářů a mlynářského dělnictva, jejich zájmy, sociální status, a konečně regionální i nadnárodní úspěšnost mlynářského oboru v rámci sledovaného časového úseku. Pramenná základna – archivní dokumenty, periodika, odborné časopisy. Studentka uvedla závěry, k nimž dospěla. Úspěšnost oboru z hlediska procentuelního nárůstu a úbytku mlýnů v rámci regionu i v celostátním měřítku se jeví jako neuspokojivá. Mlýny v regionu zvládly pouze uživit vlastní obyvatelstvo. Mlynáři v poslední čtvrtině 19. století ztrácejí postavení lokálních elit. Modernizace a racionalizace mlynářského průmyslu spadá spíše do období 20. let 20. století.
12:16 Školitel prof. Ivan Jakubec ocenil náklonnost studentky k rodnému kraji a regionu, její píli, publikační činnost, pravidelné konzultování tématu. Téma se neomezuje na technologickou stránku, naopak, studentka se věnovala i problematice konkurence v rámci Rakouska-Uherska i první republiky, industrializace v rámci regionu. Školitel doporučil předloženou disertační práci k obhajobě.
12:18 Oponent PhDr. Doležal oceňuje práci jako završení jedné etapy studia dějin mlynářství u nás, obsahově kvalitní, důkladné studium archivních pramenů, znalost materiálů. Oponent vytkl pouze drobné nedostatky, např. chybějící reálný život na mlýnech, vytrácí se člověk a jeho každodenní život. Oponent doporučil předloženou disertační práci k obhajobě.
12:25 Oponentka prof. Marcela Efmertová ocenila, že se práce týká

regionu, ocenila i dosavadní publikační činnost studentky. Vyzdvihla mnohovrstevnatost práce, využití rozsáhlé pramenné základny. Zaujal ji zejména aspekt industrializace a modernizace oboru. Struktura práce je podle jejího názoru splněna. Poněkud oponentce chyběla metodologická stránka práce. Přínos je badatelský a vychází z důkladného studia rozsáhlé pramenné základny. Oponentka položila otázku: Do jaké míry reflektovali mlynáři nové stroje a technologie?

Oponentka doporučila předloženou disertační práci k obhajobě.

12:30 Studentka se vyjádřila k posudkům. K otázce akcelerace nových technologií nebyly mlýny v rámci regionu příliš úspěšné. Co se týká vzdělávání mlynářských učňů a dorostu, nedostávalo se archivních materiálů. Ke každodennímu životu mlynářů se studentka vyjádřila zejména ve smyslu nedostatku objektivních pramenů (pamětí) a dalšího rozšiřování tématu. Do budoucna se této problematice bude věnovat. Modernizace a industrializace mlýnů v regionu je limitována zejména minimálně dvacetiletým opožděním ve vývoji mlynářství ve srovnání s celostátním i evropským vývojem.

12:40 Předseda komise zahájil diskusi. Diskuse se účastnili prof. Jančík, prof. Kubů, prof. Jakubec, PhDr. Štolleová.

Prof. Jančík položil otázku ohledně zbohatnutí mlynářů za první světové války, odrazil se v tomto smyslu nějak plán na modernizaci (1922)?

Studentka vysvětlila, jak se mlýny staly místem blahobytu za první světové války, tento trend se odrazil v krásné literatuře i v člancích periodik. Výrazná modernizace mlýnů po válce, na základě kapitálu. Menší vymílání pšenice v období 30. let v důsledku snahy o konkurenceschopnost na evropských trzích.

Prof. Kubů se ptal na kvalitu mouky v souvislosti s nákupními zvyklostmi obyvatelstva. Proč kupovali zahraniční mouku?

Studentka charakterizuje problémy regionu – kvalita obilí byla horší, pěstovalo se především žito a brambory. Prof. Kubů učinil poznámku o fragmentaci mlýnů na Sedlčansku, s malým regionálním dosahem.

Podněbí i kvalita půdy na Sedlčansku limitovaly funkci a produktivitu mlýnů. Podnět pro další komparaci s dalšími regiony.

Existují ještě sekerníci? Ano, stále ještě toto řemeslo funguje, ale jen ojediněle, spíše jako zvláštnost. Prof. Kubů položil dotaz, zda byli mlynáři vesnickou elitou a kdy se jí stali? Studentka soudí, že do 60. let 19. století elitou byli, ale poté jejich význam upadá.

13:00 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o kvalifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: počet členů komise - 5, přítomno členů komise - 5, kladných hlasů - 5, záporných hlasů – 0. Obhajoba disertační práce byla klasifikována: prospěl.

Zapisovatel: Mgr. Marcela Starcová, PhD.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc.
Členové komise:	prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.
	prof. PhDr. Drahomír Jančík, CSc.
	doc. JUDr. PhDr. Jan Štemberk, Ph.D.
	PhDr. Mgr. Barbora Štolleová, Ph.D.